

RELAȚIILE DINTRE DACIA ȘI PANNONIA ÎN TIMPUL ÎMPĂRATULUI TRAIAN

(REZUMAT)

Studiul analizează modul în care a avut loc deplasarea din Pannonia a trupelor auxiliare pe teritoriul Daciei în timpul celor două războaie daco-romane. Toate trupele auxiliare au fost retrase de pe Rin și din Britannia, în timpul lui Domițian respectiv în anii 84, 85, 90 (cum sugerează anumite diplome militare). Unitățile auxiliare regulate atașate legiunilor pannonice au staționat în această provincie aproape două decenii înaintea participării la evenimentele din Dacia. Așa se explică și anumite componente norico-pannonice prezente, fie în unitățile rămase ulterior în Dacia, fie la elementele civile care s-au stabilit în *vici* militaris din preajma castrelor respective sau chiar în așezări civile propriu-zise. După cum se observă, concentrarea trupelor provenind din Pannonia se concentrează în nordul Daciei și parțial în sud-vestul acestei provincii. Aici, alături de elementele militare se constată apariția unor așezări civile ce le pot fi atribuite precum: Ad Pannonios (Teregova), Micăsasa etc.

Prezența celor două tipuri de fibule norico-pannonice cu noduli dubli și cu arpioare databile chiar în epoca traiană constituie un indiciu clar al existenței unor elemente provenind din această zonă a Imperiului. Aceasta reprezintă adevărata colonizare militară efectuată de către împăratul Traian din Pannonia. Același fenomen se constată la trupele provenind din Moesia Superior și Inferior stabilite în Dacia sud-carpatică parțial dar și în interiorul arcului carpatic. Anumite elemente de cultură materială comune Daciei și celor două provincii Moesia au fost evidențiate de G. Popilian relativ recent și ele își au soriginea în aceeași politică de colonizare a Daciei, ceea ce formează tema altui studiu.

- Fig. 1 Trupele auxiliare din Pannonia staționate în Dacia.
Fig. 2 Fibule norico-pannonice (tipurile cu noduli și arpioare) databile în epoca lui Traian descoperite în Dacia